

GENTSE MEMORIEDAGEN: 4 MEI

4 Mei 1120

Hevige brand te Gent. Een groot deel van de stad gaat in de vlammen op, waaronder de St-Niklaaskerk.

4 Mei 1547

Maria van Hongarije, de zuster van Keizer Karel en Regentes der Nederlanden laat in de kerk van de Vrouwebroers een lijkdienst opdragen ter nagedachtenis van Hendrik VIII, Koning van Engeland.

4 Mei 1623

Afschaffing van het Rijke Gasthuis. De melaatsheid was immers in onze streken verdwenen.

4 Mei 1681

Groot banket in de St-Pietersabdij. Dat was nu niet zo uitzonderlijk want destijds was iedere gelegenheid goed om eens de benen onder tafel te steken. Deze keer kon men niet zeggen dat men slechts een voorwendsel bedacht had om eens goed te eten, want het ging om de mijtering van de nieuwe abt en zo iets moest toch gevierd worden.

Aangezien er voor dergelijke feestjes nooit een tekort was aan “amateurs”, waren er op deze 4e Mei 1681 200 disgenoten rond de feesttafel geschaard. Om u een idee te geven van de appetijt van deze voorvaderen van ons, vermelden wij even wat er op het menu te lezen stond: Engelsche coteletten, kiekenpasteyen, haezen ende calcoenen, braetverkens in geley ende in roulade, gigoten, calvere billekens, Fransche fricassé van duyven ende kiekens, sweenkens ende potaige, cappoenen, Oosterse hammen, verkenshoofden, pasteyen van swaenen, pauwen, fusanten ende calcoenen, vennesoen van

haeskens ende conynen, watersneppen ende quaeckels, Oosterse tonghen en sausitsen van Boulognie. Wij stoppen er mee om even op adem te komen. Tegenover de porties die toen gegeten werden kunnen wij slechts stilzwijgend en niet begrijpend toezien. Nadat de heren zich ontfermd hadden over al deze spijsen die vanzelfsprekend doorgespoeld werden met de nodige liters wijn, gingen zij even uitblazen en een luchtje scheppen in de abdijtuin. Niet voor lang evenwel, ze schoven terug aan tafel want ze zouden niet graag te laat komen voor wat men toen het “bancquet” noemde, anders gezegd voor de nagerechten.

Wat kwam er dan nog op tafel? Voor dezen die nog honger hebben, een korte opsomming: 45 ponden pastey van Genua, 54 ponden Spaensche succaede, 54 ponden cundissuycker, 36 ponden citroennaden, roode ende witte, 45 ponden gheheel oragnien, 20 ponden pruymen van Tours, 24 ponden criecke gheconfeyt, 24 ponden peeren. Verder nog: marsepein, amandelen, noten, frambozen, ontelbare soorten kazen, enz. enz.

Wij herinneren er aan dat dit de “rantsoenen” waren voor 200 disgenoten. Reken zelf maar eens uit op hoeveel dat kwam “per man”.

En wij die ons de paters en monniken altijd voorgesteld hadden als ascetische figuren...

4 Mei 1777

Geboorte te Gent van Charles-Louis Hanssens.

Violist, dirigent, componist.

Tussen 1802 en 1804 dirigeerde hij een operagezelschap dat vertoningen gaf in Holland. In 1804 wordt hij dirigent aan de Antwerpse Opera, maar komt volgend jaar al naar Gent waar hij zou blijven tot in 1825 wanneer hij dirigent wordt in de Muntchouwburg.

In 1827 wordt hij door Willem I benoemd tot kapelmeester van het Hof.

Het eerste concert dat de pas opgerichte “Société des Concerts du Casino” gaf op 10 December 1838 werd door hem gedirigeerd.

Hij stierf in Brussel op 6 Mei 1852.

4 Mei 1790

Geboorte te Merelbeke van Jan Van Geert.

Deze hofbouwkundige was een der stichters van de Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde. Een nu bijna vergeten figuur die nochtans een belangrijke rol gespeeld heeft in de Gentse hofbouw.

Toen hij 74 jaar was schreef hij een boekje met als titel “Schets van de Gentse Bloemenhandel” en daar staan heel wat interessante gegevens in die elders niet te vinden zijn. Vooraleer als zelfstandige te beginnen had hij gewerkt bij een van de belangrijkste bloemisterijen van die tijd, deze van de

Weduwe Van Aken en Zonen in Wondelgem. Deze firma voerde veel planten in uit Engeland en men is verbaasd te lezen welke enorme bedragen betaald werden voor hier nog niet bekende bloemen. Er schenen hier toen heel wat rijke burgers te zitten die planten en bloemen kweekten als hobby. Het was helemaal geen uitzondering dat zij 400 tot 500 fr. betaalden om zich een nieuwe bloem aan te schaffen en die dan verder te kweken. Maar opgepast, wij hebben het hier over goudfranken, een klein fortuin dus.

De firma waar Van Geert werkte kreeg bestellingen van 32.000 fr. voor het Hof van de Tsaar. Er was veel geld te verdienen met bloemen te kweken en bloemisterijen rezen dan ook als paddestoelen uit de grond. Kort na 1815 begon Jan Van Geert zijn eigen bedrijf, juist buiten de Keizerpoort. In 1820 stelde hij een plantencatalogus samen die hij verzond aan alle bloemisten en plantenliefhebbers. Wat was daar nu speciaal aan, zult gij vragen. Wel, hij was de eerste die dat deed en het resultaat liet niet op zich wachten, hij ontving bestellingen van kwekers en liefhebbers uit heel het land. Het gevolg was dat hij moest uitbreiden, grotere terreinen huren, nieuwe serres bouwen. Zijn voornaamste leveranciers waren, zoals bij de andere belangrijke bloemisterijen, de Engelse specialisten die toonaangevend waren in deze branche.

Hij liet zijn zoon een leertijd van 3 jaar doorbrengen bij een gekende kweker in Chelsea. Zelf ging hij ook naar Engeland om tal van grote kwekerijen en kasteeltuinen te bezoeken. Die leerzucht en de drang om zich te vervolmaken waren typisch voor de Gentse hofbouwers uit die tijd.

Jan Van Geert stierf te Gent op 15 oktober 1871.

4 Mei 1844

Een arrest van het Hof van Beroep van Luik stelt definitief een einde aan de revendicatie van de Begijnen die trachtten opnieuw in het bezit te komen van het Begijnhof.

4 Mei 1875

Dood van Rosalie Loveling.

Ze was geboren te Nevele op 19 Maart 1834.

Zij werd begraven op het Campo Santo. De grafrede werd uitgesproken door Jacob Heremans.

Haar zuster Virginie overleefde haar 48 jaar.

4 Mei 1879

Stichting van een van de oudste verenigingen van onze stad, de "Cercle Artistique et Littéraire".

Deze Cercle kwam tot stand door de fusie van de in 1842 gestichte “Cercle Artistique” en de in 1835 gestichte “Société Littéraire de Gand”.

Bij de stichters niets dan gekende namen: Armand Heins, Gustave den Duits, Ferdinand Scribe, Jules De Vigne, Victor Vander Haeghen, Albert Baertsoen, Georges Rodenbach, etc. De eerste voorzitter was de latere universiteitsprofessor en Schepen van Onderwijs Auguste Wagener. De nieuwe vereniging had haar lokaal in een huis in de St-Jansvest, dat ze huurde van de gekende Gentse fotograaf Charles d’Hoy. Het lokaal werd te klein voor de borrelende activiteiten van de vereniging en er werd een grote zaal gebouwd in de tuin die uitgaf op de Ketelvaart. Ze werd ingehuldigd met een tentoonstelling van 70 werken van de gekende Gentse portretschilder Lieven De Winne. De Cercle bestond toen nauwelijks één jaar en had reeds 440 leden.

Een van de activiteiten van de Cercle was het inrichten van conferenties en in de loop der jaren zouden tal van beroemde buitenlanders Gent aandoen om te komen spreken voor de Cercle. Enkele dagen vòòr de inhuldiging van de nieuwe zaal was Ferdinand de Lesseps in de Aula van de Universiteit nog komen spreken over het graven van het Panamakanaal. Het is ondoenbaar de talrijke grote namen op te noemen die op de tribune van de Cercle te horen waren, zoals bvb. Paul Verlaine, Victor Marguerite, André Maurois, Edouard Henriot.

De vereniging zou 42 jaar op de St-Jansvest blijven en zou dan verhuizen naar het huidig lokaal op de Recollettenlei.

Gedurende de Eerste Wereldoorlog werd dit lokaal bezet als logement voor de Koning van Württemberg, een der legeraanvoerders.

De Cercle kon haar nieuw lokaal eindelijk in gebruik nemen in 1921; het ledenaantal was inmiddels gestegen tot 1.000. Maar nog geen 20 jaar later vlogen zij alweer buiten. Deze keer waren het de Duitse Diensten van Bruggen en Wegen die er zich kwamen vestigen.

De werkzaamheden konden aldaar hernomen worden in 1946.

4 Mei 1993

Het Rommelaere-Instituut wordt wettelijk beschermd als monument.

Hugo COLLUMBIEN